

	Dt - debet	Ct - credit
Aktywa	+	-
Zobowiązania	-	+
Kapitał	-	+
Przychody	-	+
Koszty	+	-

Rachunkowość finansowa - ewidencja i informacja o stanie finansowo-majątkowym oraz osiągniętym wyniku finansowym przez jednostki gosp. prowadzące księgi zgodnie z prawem bilansowym.

Księgowość stanowi podsystem rachunkowości. Jest to system podwójnego zapisu danych wynikających z pomiaru operacji gosp.

Rachunkowość zarządcza jest procesem: - identyfikowania - mierzenia - gromadzenia - analizy - interpretacji - komunikowania ; (...) informacji w wymiarze finansowym potrzebnym kierownictwu do planowania, oceny i wew. sterowania organizacją, celem prawidłowego wykorzystania jej zasobów.

Rachunkowość podatkowa - obejmuje ustalenie i ewidencjonowanie podatków w księgach rachunkowych.

Uregulowania prawne w zakresie rachunk. finansowej wnoszą w Polsce: - ustawa o rachunkowości - wydane na jej mocy rozporządzenia wykonawcze - Krajowe Standardy Rachunkowości

Interesariusz - podmioty (osoby, społeczności, instytucje, organizacje, urzędy), które mogą wpływać na przedsiębiorstwo i/lub pozostają pod wpływem jego działalności.

MSR - Międzynarodowe Standardy Rachunkowości

MSSF - Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej

Rachunkowość w jednostce gosp - Transakcje gosp -> Dokumenty źródłowe -> Zapis w dzienniku i księgach -> Zestawienie obrotów i sald -> Sprawozdanie finansowe.

Ustawy rachunkowości

1. Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

2. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

3. Rachunkowość jednostki obejmuje:

- przyjęte zasady (politykę) rachunkowości;
- prowadzenie, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym;
- okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów;
- wycenę aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego;
- sporządzanie sprawozdań finansowych;
- gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ustawą;
- poddanie badaniu, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie i ogłaszanie sprawozdań finansowych w przypadkach przewidzianych ustawą.

Aktywa (A) = Kapitał (K) - w każdym momencie aktywa co do wartości są równe kapitałowi (pasywom)

Koncepcje statusu podmiotu rachunkowości: - własnościowa - jednostki ekonomicznej - funduszu

Aktywa - środki gospodarcze które; - są mierzalne w jednostkach pieniężnych - mają zdolności przynoszenia korzyści ekonomicznej - korzyści z dysponowania nimi należą do jednostki. **AKTYWA są konkretne i różnorodne**

Aktywa [UR] - kontrolowanie przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznej.

AKTYWA – to wszystko to co stanowi nasz majątek przynoszący nam realne korzyści, zyski.

Przykładowe aktywa to :

- prawa autorskie
- prawa do wynalazków, patentów
- licencje , oprogramowania
- nieruchomości , grunty
- inwestycje –fundusze inwestycyjne, giełda, papiery wartościowe, lokaty, dywidendy
- majątek trwały firmy – maszyny , urządzenia ,środki transportu, inwentarz
- majątek obrotowy-towary, półprodukty , gotowe wyroby,

PASYWA – to wszystko to co generuje koszty i „wyjmuje” pieniądze z naszej kieszeni.

Przykłady to:

- pożyczki, kredyty
- zobowiązania wobec kontrahentów
- koszty utrzymania nieruchomości oraz maszyn , urządzeń i środków transportu
- koszty zatrudnienia pracowników lub nawet samozatrudnienia
- podatki , cła , inne koszty administracyjne i skarbowe

Kapitał - wartość środków ekonomicznych skapitalizowanych w zasobach ludzkich, rzeczowych i finansowych. Kapitał jest abstrakcyjny i homogeniczny. KAPITAŁ to abstrakcyjna zdolność do wykonywania pracy.

Wartość - koncentracja kapitału w obiekcie.

Podmiotem jest samodzielna w sensie relacji gospodarowania organizacja, pochodna bytowo od właścicieli zasobów założycielskich i od nich zależna -jednostka sama dla siebie

$A = K_w \text{ (kapitał własny)} + K_o \text{ (kapitał obecny)}$

Koncesja własnościowa - główny cel: określenie, analiza i zachowanie bogactwa właścicieli. Jednostka gosp. pochodzi od właściciela i jest tożsama z nim.

Właściciele i kredytodawcy posiadają różne prawa i obowiązki co do:

-Podziału zysku - Ponoszenia ryzyka gospodarowania - Kontroli nad jednostką

Główny ciężar ryzyka gospodarowania ponoszą właściciele.

Zysk - zapłata za podjęte ryzyko, jest to też nadwyżka pozostała po zaspokojeniu praw grupy wierzycielskiej.

Przychody ze sprzedaży to wartość produktów i umów zrealizowanych i udostępnianych odbiorcom zgodnie z umowami handlowymi.

Koszty działalności to wartość celowo zużytych środków ekonomicznych do osiągnięcia przychodów.

Straty - wartość utraconych aktywów, które nie generowały przychodów.

$K_w \text{ (kapitał własny)} = \Delta A - \Delta D \text{ (kapitał obcy)} = S \text{ (strumień przych. ze sprzed.)} - C \text{ (koszty)}$

ver2. kapitał własny = (kapitał podstawowy + zysk)

[zysk = przychody - koszty]

Aktywa TRWAŁE (klasyfikacja) - wartości niematerialne i prawne - rzeczowe aktywa trwałe - należności długoterminowe - inwestycje długoterminowe - pozostałe aktywa trwałe

Wartości niematerialne i prawe - nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania - o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok - przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:

- autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
- prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- know-how.

Środki trwałe - rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, - o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, - kompletne, zdatne do użytku, - przeznaczone na potrzeby jednostki.

Zalicza się w szczególności:

- a) nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- d) inwentarz żywy.

Środki trwałe w budowie - zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszania już istniejącego środka trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe:

- a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)
- b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej
- c) urządzenia techniczne i maszyny
- d) środki transportu
- e) inne środki trwałe

Inwestycje - aktywa posiadane przez jednostkę w celu osiągnięcia z nich korzyści ekonomicznych wynikających z:

- przyrostu wartości tych aktywów,
- uzyskania przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowej,

a w szczególności:

- aktywa finansowe oraz
- te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez jednostkę, lecz są posiadane przez nią w celu osiągnięcia tych korzyści.

Aktywa OBROTOWE (klasyfikacja) - zapasy - rzeczowe aktywa trwałe - należności długoterminowe - inwestycje długoterminowe - pozostałe aktywa trwałe

Aktywa obrotowe - część aktywów jednostki, które w przypadku:

- a) aktywów rzeczowych są przeznaczone do zbycia lub zużycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w ciągu normalnego cyklu operacyjnego właściwego dla danej działalności, jeżeli trwa on dłużej niż 12 miesięcy

Rzeczowe aktywa obrotowe - materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, wytworzone lub przetworzone przez jednostkę produkty gotowe (wyroby i usługi) zdatne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty - towary nabyte w celu odprzedaży w stanie nieprzetworzonym;

Aktywa finansowe (def) - płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia, albo stanowią aktywa pieniężne.

Aktywa finansowe (są to): - aktywa pieniężne, - instrumenty kapitałowe wyemitowane przez inne jednostki, -wynikające z kontraktu prawo do otrzymania aktywów pieniężnych lub prawo do wymiany instrumentów finansowych z inną jednostką na korzystnych warunkach;

Należności krótkoterminowe- obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego,

Rozliczenia międzyokresowe - trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego; Jednostki dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych.

Zobowiązania - rozumie się przez to wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki.

NALEŻNOŚCI to aktywa - **ZOBOWIĄZANIA** to kapitał

Zobowiązania krótkoterminowe - ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, - a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Rezerwy - rozumie się przez to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Księgi rachunkowe - obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: 1) dziennik; 2) księgę główną; 3) księgi pomocnicze; 4) zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych; 5) wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz). **Księgi rachunkowe zamyka się** na:

--dzień kończący rok obrotowy, --dzień zakończenia działalności, w tym również sprzedaży i zakończenia likwidacji lub postępowania upadłościowego, --dzień poprzedzający zmianę formy prawnej, postawienia w stan likwidacji lub upadłości.

Dziennik - służy do zapisu skutków operacji gospodarczych w porządku chronologicznym (dzień po dniu).

Dziennik dodatkowo - zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. - Dziennik powinien umożliwić uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. - Zapisy w dzienniku muszą być kolejno numerowane, a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły. - Sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.

Księga główna (konta syntetyczne) - służą do zapisu skutków operacji gospodarczych w porządku **systematycznym**, tzn. uporządkowanych według treści ekonomicznej.

- Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu.
- Zapisy na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności **chronologicznej**.

Zapisy dokonywane w dzienniku i na kontach księgi głównej to zapisy w jednostkach pieniężnych, nominowane w złotych.

Księgi pomocnicze (konta analityczne) - są uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej i służą do szczegółowego ujęcia niektórych składników majątku i kapitału.

- Zapisy mogą być w jednostkach naturalnych (sztuki, waluty obce)
- Księgi te prowadzi się w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Inwentarz - wykaz składników aktywów i pasywów potwierdzony ich inwentaryzacją.

- Sporządzają jednostki, które uprzednio nie prowadziły ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą.
- W pozostałych jednostkach rolę inwentarza spełnia zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych sporządzone na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych.

Pozycje inwentarza sporządzonego przez jednostki, które nie prowadziły uprzednio ksiąg rachunkowych: - powinny stanowić odpowiedniki lub rozwinięcia poszczególnych ksiąg rachunkowych, - powinny stanowić odpowiedniki lub rozwinięcia poszczególnych pozycji bilansu otwarcia.

Saldo - różnica między obrotami (obroty większe minus obroty mniejsze); zapisujemy po Stronie obrotów mniejszych, nazwa o obrotów większych.

Cena nabycia - cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego

-w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, -obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski.

Cena zakupu = kwota należna sprzedającemu

- *minus* VAT i akcyza do odliczenia
- *plus* obciążenia publicznoprawne przy imporcie
- *minus* rabaty i upusty

Cena nabycia = cena zakupu

- *plus* koszty zakupu

Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Cena sprzedaży netto = cena sprzedaży (bez podatku VAT oraz akcyzowego)

- minus rabaty i opusty
- minus koszty związane z przystosowaniem składnika sprzedaży
- plus należna dotacja przedmiotowa

Zasada realizacji - za wartość przychodów w danym okresie uznaje się nie wątpliwie kwoty wynikające ze zrealizowanych umów, gdy produkty zostały postawione do dyspozycji odbiorcy.

Zasada współmierność - jeśli jakaś transakcja oddziałuje na przychody i koszty to rezultaty tego wpływu powinny zostać wykazane w tym samym okresie sprawozdawczym (niech koszty podążają za przychodami)

Zasada zgodności - zastosowane w danym okresie metody wyceny należy stosować w kolejnych okresach, o ile nie występują uzasadnione powody, aby dokonać zmiany.

Przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego:

- grupowania operacji gospodarczych,
- wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych,
- ustalania wyniku finansowego
- sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Obowiązek zapewnienia sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego ciąży na kierowniku jednostki.

Sprawozdanie - powinno być sporządzone nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego, a następnie przedstawienie właściwym organom zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowienia statutu lub umowy.

Sprawozdanie finansowe sporządza się na dzień zamknięcia rachunkowych oraz na inny dzień bilansowy, stosując zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego. *Sporządza się w języku polskim i w walucie polskiej.*

Sprawozdanie finansowe składa się z:

- 1) Bilansu 2) Rachunku zysku i strat 3) Informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia 4) Rachunku przepływu pieniężnych

Kryteria klasyfikacji kosztów:

1. według **rodzajów kosztów**: •amortyzacja, •zużycie materiałów i energii, •usługi obce, •podatki i opłaty, •wynagrodzenia, •ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, •pozostałe koszty rodzajowe.
2. według **rodzajów działalności**: •koszty działalności produkcyjnej (wytwórczej), •koszty działalności usługowej, •koszty działalności handlowej,
3. według **struktury wewnętrznej kosztów**: •koszty proste, •koszty złożone.
4. według **miejsc powstania kosztów**: •koszty wydziałów podstawowych, •koszty wydziałów pomocniczych, •koszty zakupu, •koszty sprzedaży, •koszty zarządu,

Bilans - zestawienie aktywów i pasywów jednostki sporządzane na początek (bilans otwarcia) i koniec (bilans zamknięcia) okresu sprawozdawczego (obrachunkowego) w organizacjach prowadzących księgowość według zasad tzw. pełnej rachunkowości. Należy do obowiązkowych sprawozdań finansowych. Jedną z pozycji bilansu jest **zysk / strata**, wykazywany w drugim obowiązkowym elemencie sprawozdania jakim jest **rachunek zysków i strat** (rachunek wyników).

Konta wyników - to inaczej konta procesowe - rejestruje się na nich koszty, przychody, straty i zyski nadzwyczajne. Zmiany w składnikach majątku (aktywach) i w jego źródłach (pasywach) księguje się na kontach **bilansowych**

Podatek vat należy - podatek obliczany przy *sprzedaży*

Podatek vat naliczony - podatek odliczany przy *zakupie*

VAT naliczony – to podatek VAT związany z zakupem usługi czy produktu (został naliczony przez tego, od kogo kupujemy usługi czy produkty).

VAT należny – to podatek VAT, który dotyczy naszej sprzedaży usług czy produktów (podatek ten „należy się” urzędowi skarbowemu od nas).

PYTANIA I ODPOWIEDZI:

1. Podatek od środków transportu w układzie rodzajowym będzie księgowany po stronie debet na koncie:

a. Podatki i opłaty

2. Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych na koniec roku obrotowego przenosi się na:

b. Wynik finansowy Ct

3. Wynik finansowy kształtują:

b. koszty i straty nadzwyczajne oraz przychody i zyski nadzwyczajne i obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

4. Podział kosztów według rodzajów wyodrębnia m.in.:

b. wynagrodzenia

5. Konto Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia jest kontem:

b. pasywów (choć uważam, że - c. kosztów)

6. Sprzedaż towarów na kredyt kupiecki księguje się:

c. żadne z powyższych

7. Czyszc zapłacony wynajmującemu (innej firmie) księguje się na koncie:

a. Usługi obce po Dt

8. Konto Amortyzacja wykazuje na koniec okresu saldo:

b. Ct

9. Wydanie do zużycia w procesie produkcyjnym materiałów podstawowych księguje się po Dt na koncie:

a. kosztów

10. W firmie produk. przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych zaliczane są do:

a. działalności operacyjnej

PYTANIA I ODP EGZ ver2 :

1.Zysk jest to:

c. przyrost wartości środków pieniężnych uzyskanych tytułem sprzedaży (..)

2. Kategoriami kosztów według rodzajów są:

c. wynagrodzenia i usługi obce

3. Do jakiej pozycji zaliczyć samochód użytkowany w przedsiębiorstwie?

a. środki trwałe

4. Do jakiej pozycji bilansowej zaliczyć wart. niezapłaconej fv sprzedaży towarów?

b. zobowiązania krótkoterminowe

5. Na koniec roku na koncie *Materiały w magazynie* Saldo Dt ma wartość 2500

c. wartość zapasów na koniec roku

6. Inwentarz jest to:

b. wykaz składników aktywów i pasywów

7. Księga główna służy do zapisu skutków operacji gosp. w porządku:

c. systematycznym i chronologicznym

8. Księgi rachunkowe zamyka się:

a. na dzień kończący rok obrotowy

9. Na koniec roku obrotowego saldo konta *Zobowiązania z tytułu usług i dostaw*

b. bilansu

10. Na koniec roku obrotowego saldo konta *Amortyzacja*

c. rachunku zysku i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych
